

Memo

Aan : Raadswerkgroep Omgevingswet
Van : E. Duijnste
Datum : 3 mei 2021
Betreft : Stand van zaken Omgevingswet en raadswerkgroep

Beste Raadswerkgroep Omgevingswet,

Met deze memo wil ik jullie graag op de hoogte brengen van een aantal relevante zaken:

1. Weer uitstel inwerkingtreding?
2. Gewijzigde datum raadswerkgroep
3. Geactualiseerde planningslijst
4. Politieke avond in najaar voor gehele raad?
5. Agenda voor de komende raadswerkgroep
6. N.a.v. vorige keer: Omgevingsplan en overgangsfase

1. Weer uitstel?

Een aantal van jullie heeft het al gehoord. Waar de Minister eerder schreef over het onderzoeken van alternatieven om de invoering op 1 januari 2022 in te laten gaan, heeft ze in haar laatste brief daarnaast ook twee nieuwe data genoemd: 1 april 2022 en 1 juli 2022. Het is nog geenszins gezegd dat de wet wordt uitgesteld. Wat afgesproken is, is dat de Minister half mei met de koepels om de tafel gaat, om daarna een keuze te maken hoe de implementatie vorm te geven. Het kan dus gaan leiden tot uitstel; het hoeft niet.

2. Wijziging datum raadswerkgroep: 29 september naar 15 september

De raadswerkgroep-bijeenkomst van 29 september wordt verplaatst naar 15 september. Dit is kort op de bijeenkomst hiervoor (26 augustus), maar veel zinvoller qua planning. Raadsbesluiten die dit jaar nog genomen moeten worden, moeten namelijk uiterlijk eind september de lijn in. Eventuele wensen/ wijzigingen kunnen dan nog worden meegenomen.

3. Is er al een geactualiseerde planningslijst?

Ja, die sturen we in als bijlage bij deze memo mee. Deze staat ook in Ibabs.

4. Politieke avond voor gehele raad in najaar?

Vanuit de griffie is het idee gekomen om in september- november een politieke avond te organiseren over de Omgevingswet. Een avond voor alle raadsleden. Onze vragen aan de raadswerkgroep hierbij: zinvol of niet? Wanneer wenselijk? Wat nog te agenderen? Hierbij wordt gedacht aan de volgende onderwerpen:

- Wat hebben we al gedaan m.b.t. de implementatie van de wet;
- Wat moet er nog gebeuren;
- Lopen we nog 'in de pas'?
- Hoe gaat het nu verder na datum inwerkingtreding (overgangs/ definitieve situatie)?
- Alvast informeren over de raadsbesluiten die nog in 2021 voorgelegd worden;

5. Wat is de agenda van de eerstvolgende bijeenkomst van de raads werkgroep? En welk 'huiswerk' krijg ik daarvoor mee?

Bijeenkomst 20 mei:

Tijdens de raads werkgroep van 24 maart hebben jullie een tweetal presentaties gekregen. Over het financiële effectenmodel en over het plan van aanpak om te komen tot een definitief Omgevingsplan. Twee zaken werden die avond duidelijk:

- Er zijn veel keuzes te maken en elke keuze heeft gevolgen/effecten (bijv. op organisatie, personeel, financiën, kwaliteit, dienstverlening en tijd)..
- Jullie hebben behoefte aan verdieping op de keuzes. Om daarna een zorgvuldige afweging te kunnen maken.

Daarom willen we met jullie het Omgevingsspel spelen. Dit zeer interactieve spel gaat over de rol van de gemeente bij initiatieven. Aan de hand van een leuke fictieve casus komen we aan de praat over aspecten als vertrouwen, durven loslaten, het doorgronden van het krachtenveld en de kaderstellende/ controlerende rol van de gemeenteraad. Dilemma's als de te maken bestuurlijke keuzes komen daarmee ook ter tafel. De kracht van het spel zit 'm met name in het nagesprek: waar ontstonden voor ons dilemma's? Welke keuzes waren makkelijk te maken/ welke effecten hadden we zo in beeld? En waar hebben we verdieping op nodig?

De opbrengst van de avond levert ons daarmee inzicht in een aantal van de dilemma's waar we bij het implementeren van de Omgevingswet, en daarmee ook bij het opstellen van het omgevingsplan, mee te maken krijgen. Loslaten impliceert een meer globaal plan en algemene regels. Kaderstelling juist een meer gedetailleerd plan met beoordelingsregels.

Geen 'huiswerk' ter voorbereiding; de casus krijgen jullie pas op de avond zelf.

Bijeenkomst 24 juni:

Zoals jullie ook op de planningslijst kunnen zien, bespreken we op deze avond graag twee onderwerpen. Eerst bespreken we met jullie het participatiebeleid tot dus ver. We doorlopen hiervoor een 'we walk as we talk'-proces en nemen jullie graag mee in waar we nu staan. Daarbij zijn er ook een aantal aandachtspunten/ keuzes. Graag horen we jullie mening hierover. Waar dienen we nog aandacht voor te vragen?

Het tweede deel van de avond bespreken we graag de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Onder de Omgevingswet is het verplicht ten minste een commissie te hebben voor rijksmonumenten. Sommige gemeenten zullen het bij dit minimum houden; andere gemeenten zullen de bestaande situatie (met de welstandscommissie voor alle bouwgerelateerde aanvragen) continueren. Dit betekent ook dat de verordening aangepast moet worden voor inwerkingtreding van de wet. Marcel Scholte is onze ambtelijk secretaris van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en hij gaat graag met u het gesprek aan over de diverse mogelijkheden en wensen.

Twee/ drie weken voorafgaand aan deze bijeenkomst sturen we de conceptversie van het participatiebeleid (tot dan toe) alsook een memo over de commissie Ruimtelijke Kwaliteit toe. Het is fijn als u die vooraf in de fracties kunt bespreken.

6. Hoe zit het ook al weer met die overgangsfase en het Omgevingsplan?

We merkten in de laatste raads werkgroep dat hierover nog wat onduidelijkheid heerst. Vooral wat dit betekent voor bijvoorbeeld een vergunning of bestemmingsplanwijziging, zoals voor reclamemasten of kapvergunningen. Hoe werkt dit als er geen bestemmingsplannen meer zijn, maar het definitieve omgevingsplan nog niet klaar is?

We kennen nu de bestemmingsplannen en verlenen op basis daarvan een vergunning. En als het mogelijk is, wijken we van de regels in het bestemmingsplan.

Zodra de Omgevingswet ingaat (zie rode uitroeptekens), komen we automatisch in de overgangsfase terecht. Wat er wel nieuw bij komt, zijn de bruidsschat en het DSO. Die laatste twee 'overkomen' ons: we hebben daar geen invloed op als gemeente. Wat

hiermee gebeurt is dat er geen zwart gat ontstaat. Oude rijksregels blijven voorlopig gewoon bestaan. Ze maken alleen nu wel onderdeel uit van ons tijdelijke omgevingsplan, dat bestaat uit alle huidige bestemmingsplannen en de bruidsschat (oude rijksregels). Ook onze huidige verordeningen/ beleidsregels blijven bestaan.

Wat betekent dit voor bijvoorbeeld een bouwvergunning, een kapvergunning of een reclamemast? In de overgangssituatie zullen we dan – net als nu – naar onze bestemmingsplannen en verordeningen/ beleidsregels kijken. Maar we kijken ook naar de bruidsschatregels. Past een aanvraag binnen onze regels, dan verlenen we de vergunning. Past het niet, dan kunnen we – net als nu goed gemotiveerd – waar mogelijk afwijken van de regels om een initiatief toch mogelijk te maken. De winkel blijft dus gewoon open; initiatiefnemers hoeven daarmee geen 'angst of last' te hebben van deze overgangssituatie.

En hoe zit het nu met de Omgevingswet en de Wabo/ Wro? Wordt een vergunning aangevraagd voor de datum van inwerkingtreding Omgevingswet, dan wordt de vergunning verleend onder de Wabo. Een vergunning die binnen komt op de dag van inwerkingtreding of daarna volgt automatisch de procedure van de Omgevingswet. Een bestemmingsplan wordt nog onder de Wro afgedaan als de 1^e dag van ter inzage legging van het ontwerp nog plaatsvindt voordat de Omgevingswet ingaat.

De overgangssituatie stopt vanzelf op het moment dat wij als gemeente een nieuw omgevingsplan voor het gehele grondgebied hebben opgesteld. We hebben daarbij de bruidsschatregels óf 1-op-1 overgenomen in het omgevingsplan óf gewijzigd opgenomen óf niet opgenomen (en dus laten vervallen). Voor het kunnen kappen van een boom of het plaatsen van een reclamemast, kijk je vanaf dat moment alleen nog maar naar het omgevingsplan. De oude bestemmingsplannen gelden dan niet meer. We kijken dan ook niet meer naar de bruidsschat.

De overgangssituatie geeft ons als gemeente de rust en ruimte om bewust en goed doordacht onze 'decentrale beleidsruimte' in te vullen (keuzes, gevolgen/ effecten). We worden dus niet overvallen op de dag dat de Omgevingswet in werking treedt. De wetgever heeft wel een einddatum aan de overgangssituatie gehangen: eind december 2029. Veel gemeenten zullen al ver voor die datum een definitief omgevingsplan hebben opgesteld. Het op te stellen plan van aanpak om te komen tot het definitieve omgevingsplan zal de diverse keuzes (met effecten) in beeld brengen. Hier werken we hard aan.

